

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

BASTØY FENGSEL

Kommune:

701/Horten

Gnr/bnr:

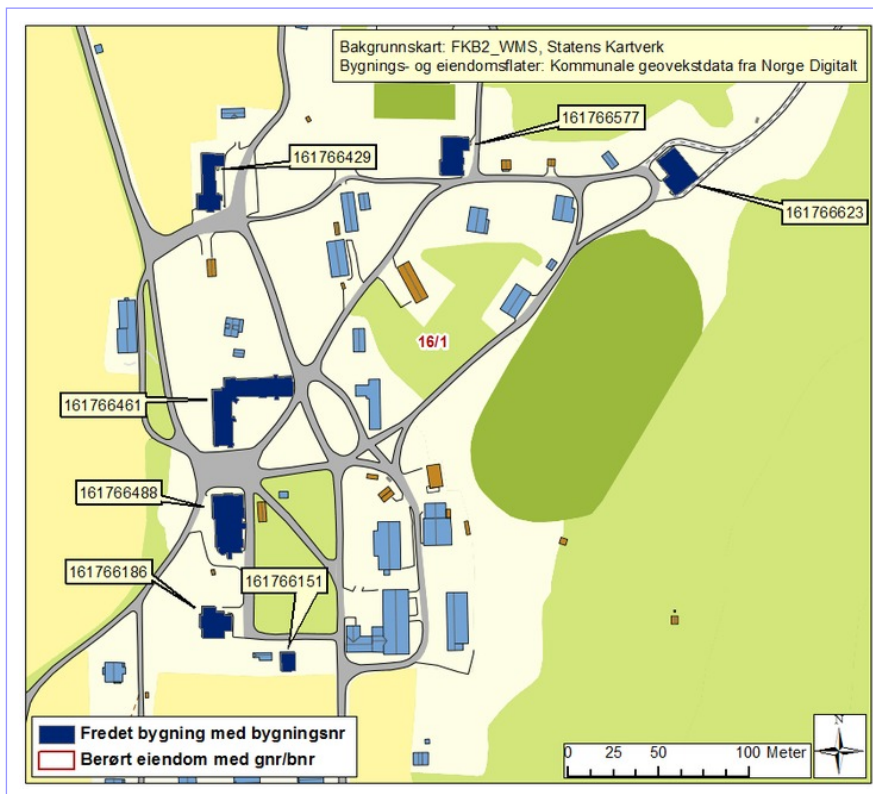
16/1

AskeladdenID:

174925

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 2574

Omfang fredning

Byggnavn	Oppført	Bygningsnr.	Gnr/bnr	Omfang
• Administrasjonsbygget	1900	161766488	16/1	Eksteriør/Interiør
• Avdeling Breidablikk	1900	161766577	16/1	Eksteriør
• Avdeling Granly	1902	161766623	16/1	Eksteriør
• Kirke, gymsal og trimrom m.m.	1900	161766461	16/1	Eksteriør/Interiør
• Kulturhus	1900	161766186	16/1	Eksteriør/Interiør
• Solvang, vakta- og sykeavdeling	1903	161766429	16/1	Eksteriør
• Stabburet	1900	161766151	16/1	Eksteriør

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

Fredning kompleks

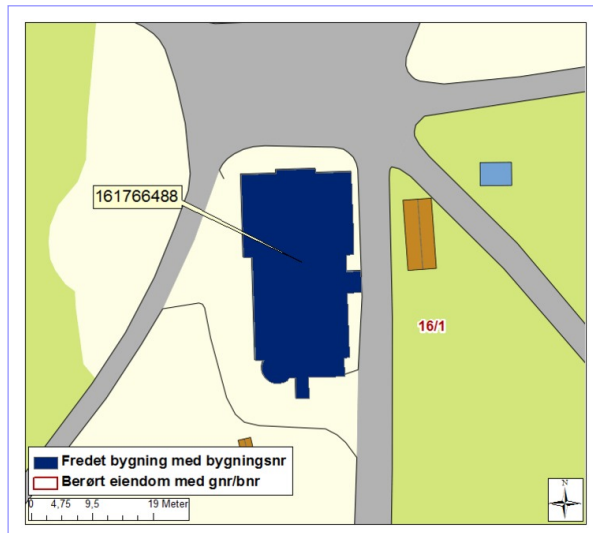
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningene som nevnt ovenfor.
- Formål:** Formålet med fredning av bygningene oppført ved etablering av Bastøy skolehjem i 1900 er å bevare et tidligere komplett statlig skolehjem.
- Fredningen skal sikre bygningenes kulturhistoriske og arkitektoniske kvaliteter som representerer viktig barnevernshistorie knyttet til ideer nedfelt i vergerådsloven av 1896.
- Fredningen skal sikre enkeltbygningene og bygningenes innbyrdes sammenheng samt kulturhistoriske verdier knyttet til anlegget som helhet.
- Begrunnelse:** Tidligere Bastøy skolehjem, nå Bastøy fengsel, ble etablert i 1900 for å gi de yngste lovovertrедerne opphold i statlige skolehjem isteden for fengselsstraff. I tillegg ble det henvist barn som ble ansett å ha store atferdsproblemer. Bygningene som fredes er alle tegnet av arkitekt Christian Fürst i en historiserende sveitserstil og anlagt etter mønster av fra lignende institusjoner i Tyskland og Frankrike.
- Bastøy er det eneste av de fem skolehjemmene fra denne perioden som var formålsbygd, og et av tre lokalisert på en øy. Skolehjemmene hadde skolebygg, internater med store sovesaler og verksteder for opplæring og produksjon. Alle ble plassert i landbruksområder, både for isolasjon, og for at gårdsarbeid kunne være et pedagogisk og disiplinierende tiltak samt bidra til husholdet og gi inntekt til driften.
- Bastøy skulle være statens mønsteranstalt, men det har vist seg at forholdene for guttene ikke var gode sett i ettertidens lys. Bastøy skolehjem ble beryktet for et svært hardt straffesystem og brutal behandling av guttene som var plassert der, og liknet på flere måter et fengsel.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

ADMINISTRASJONSBYGGET

Bygningsnr:	161766488
Gnr/bnr:	16/1
Oppført:	1900
AskeladdenID:	174925-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8430 Kompleks 2574

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør og deler av interiør. Interiørene som inngår i fredningen er spisesalen og trapperommet mot nordfasaden, og det runde trapperommet i tårndelen mot sydvest i 1. etasje, samt bygningens 2. etasje.

Fredningen av eksteriør og interiør inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner m.v. er fredet som del av interiøret.

Omfanget av interiørfredningen er markert på plantegninger.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare administrasjonsbygget som et kulturhistorisk og arkitektonisk viktig formålsbygg for tidligere Bastøy skolehjem.

Formålet med fredningen av spisesalen i 1. etasje er å bevare rommets volum som er det opprinnelige.

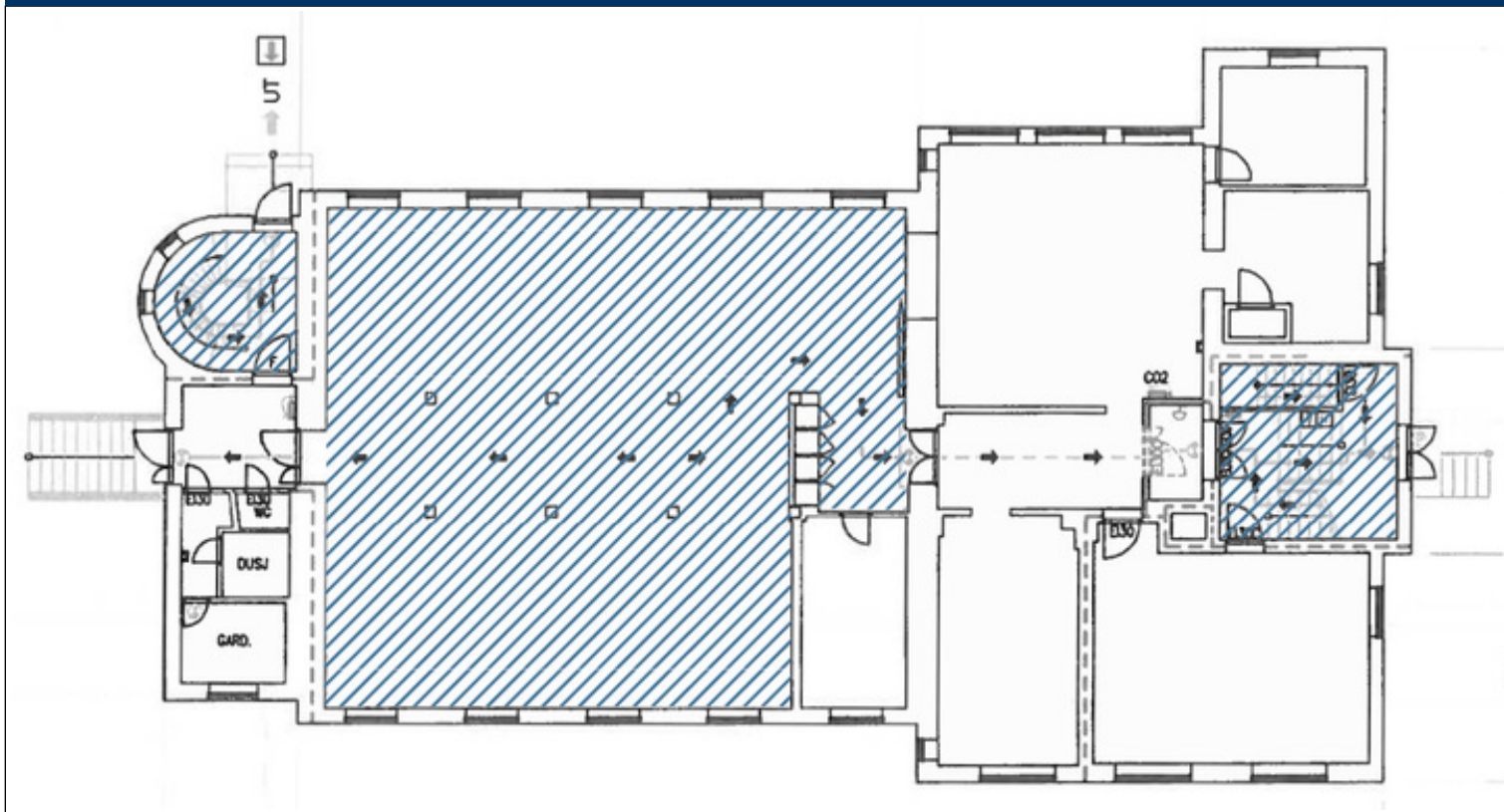
Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.

Begrunnelse: Bygningen er en av de monumentale, formålsbygde skolehjemsbygningene på Bastøy, oppført år 1900 etter mønster fra lignende institusjoner i Tyskland og Frankrike. Sammen med kirke og gymsal, dannet administrasjonsbygningen det sentrale midtpunkt i skolehjemsanlegget da det ble etablert i 1900, og er med på å markere Bastøy sin profil mot fastlandet.

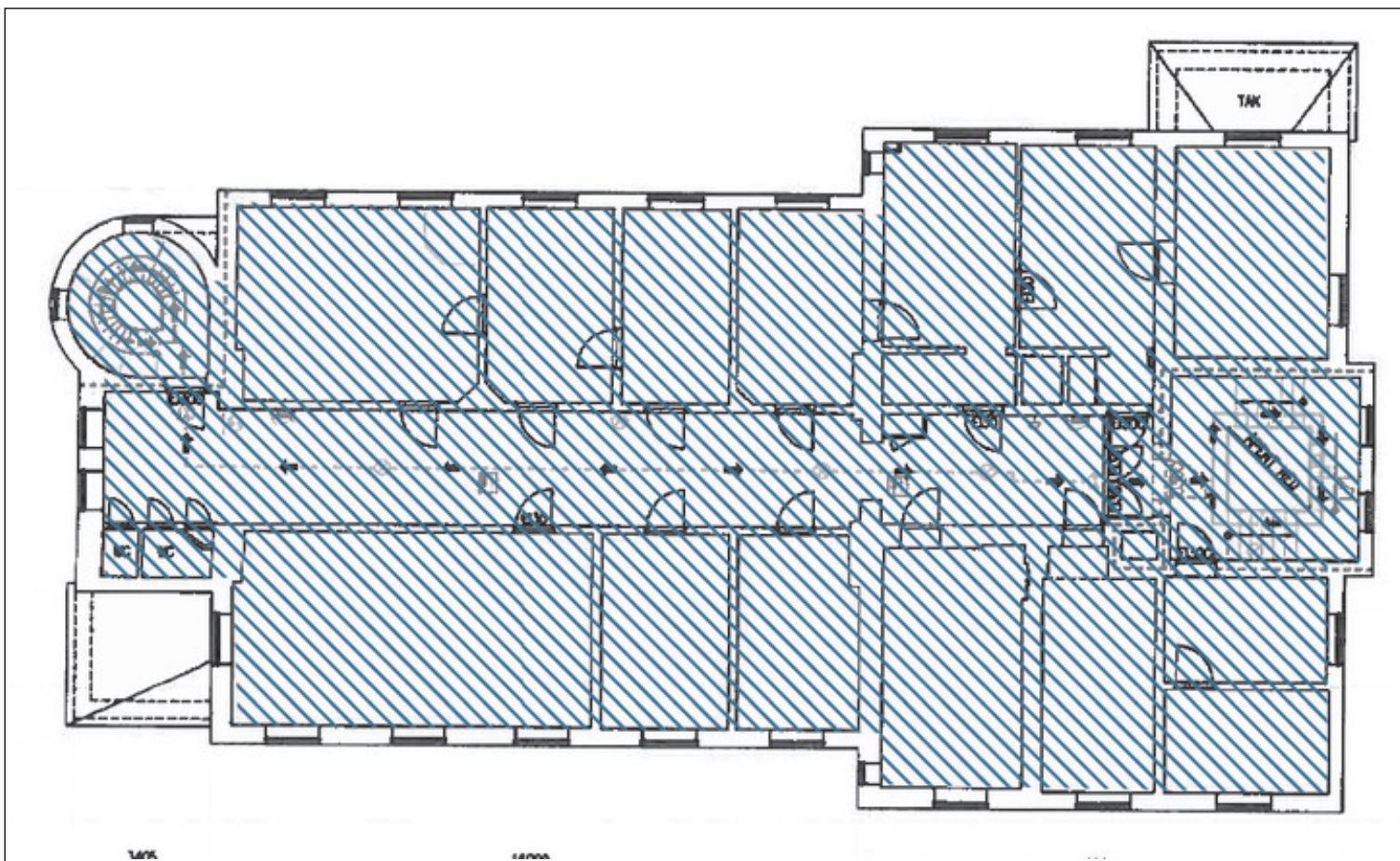
Bygningen er tegnet av arkitekt Christian Fürst i historisk blandingsstil og oppført med en bærende teglsteinskonstruksjon med bruddsteinsgrunnmur og etasjeskiller i trebjelkelag. Bygningen inneholdt opprinnelig rom for administrasjonen, personale og vaktmester, felles kjøkken og spisesal.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

Plantegning 1. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur.

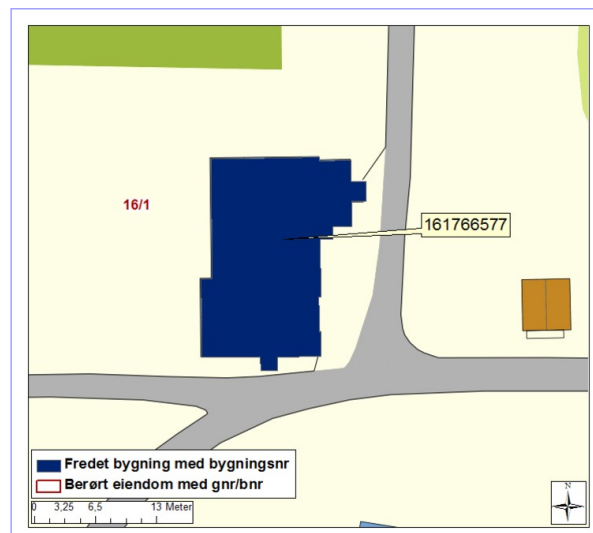
Plantegning 2. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

AVDELING BREIDABLIKK

Bygningsnr:	161766577
Gnr/bnr:	16/1
Oppført:	1900
AskeladdenID:	174925-5
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8444 Kompleks 2574

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør og deler av interiøret. Av interiør fredes himlingen på loftet over den tidligere sovesalen.

Fredningen av eksteriør og interiør inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, lister og andre detaljer.

Omfanget av interiørfredning er markert på plantegning.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare "Bleidablikk" med sine kulturhistoriske og arkitektoniske verdier som formålsbygd internat til skolehjemsanlegget da det ble etablert i 1900.

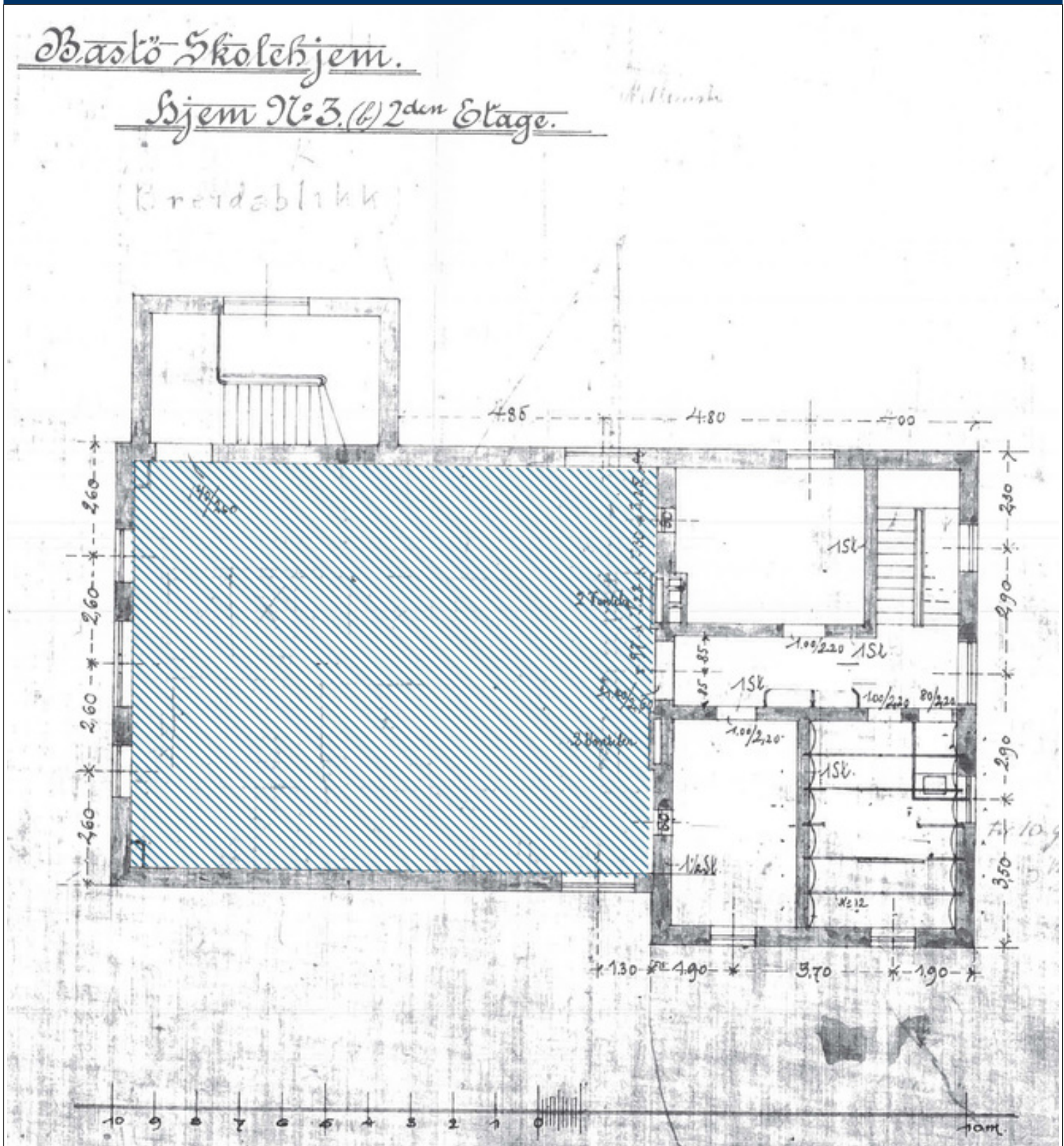
Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.

Begrunnelse: Bygningen er en av tre formålsbygde internatbygninger oppført år 1900 for Bastøy skolehjem. Bygningen er tegnet av arkitekt Christian Fürst og oppført i murt sveitserstil med en bærende teglsteinskonstruksjon med bruddsteinsgrunnmur og etasjeskiller i trebjelkelag.

Innvendig er bygningen sterkt ombygd. Men rester fra den opprinnelige sovesalen for opptil 30 gutter er i dag å finne på loftet der taket med malt panel og takstoler fremdeles er intakt. Det er denne himlingen som fredes.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

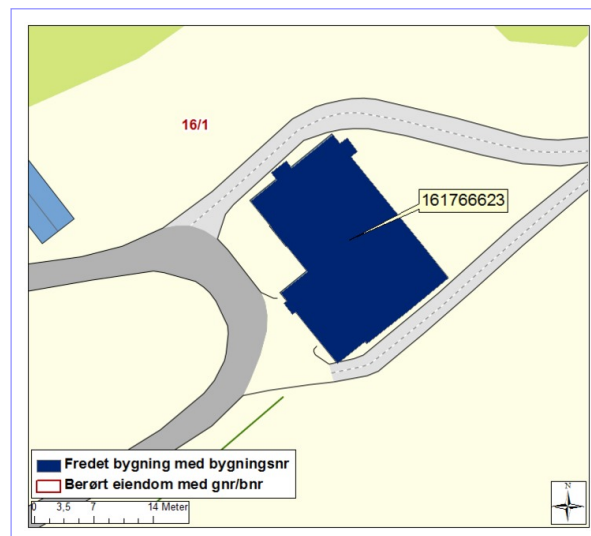
Plantegning 2. etasje. Omfang interiørfredning gjelder himlingen på loftet over den tidligere sovesalen. Omfanget er markert med blå skravur, her illustrert via 2. etasje.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

AVDELING GRANLY

Bygningsnr:	161766623
Gnr/bnr:	16/1
Oppført:	1902
AskeladdenID:	174925-6
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8449 Kompleks 2574

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør og deler av interiøret. Av interiør fredes himlingen på loftet over den tidligere sovesalen.

Fredningen av eksteriør og interiør inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, lister og andre detaljer.

Omfanget av interiørfredning er markert på plantegning.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare "Granly" med sine kulturhistoriske og arkitektoniske verdier som formålsbygd internat til skolehjemsanlegget da det ble etablert i 1900.

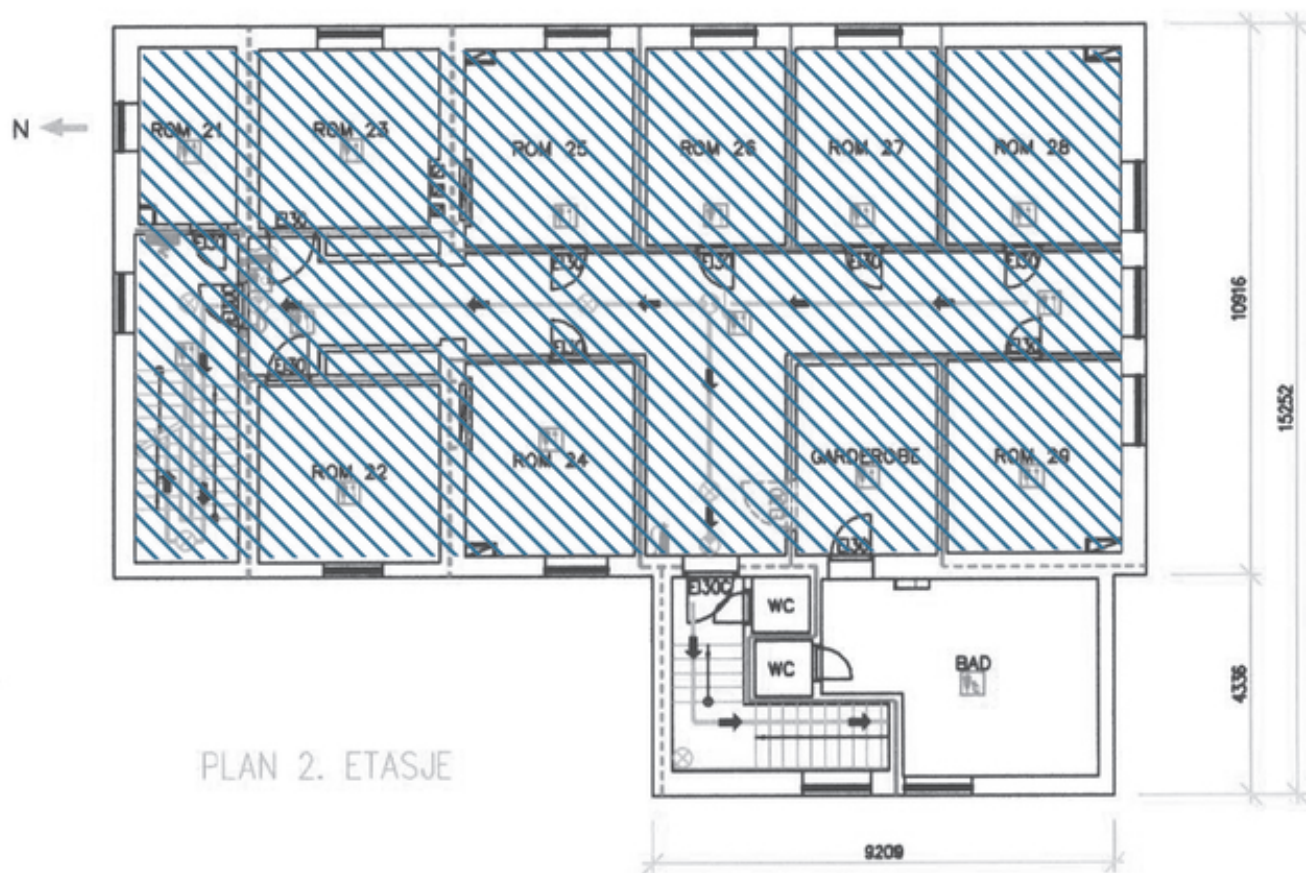
Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.

Begrunnelse: Bygningen er en av tre formålsbygde internatbygninger oppført år 1902 for Bastøy skolehjem. Bygningen er tegnet av arkitekt Christian Fürst er oppført i murt sveitserstil med en bærende teglsteinskonstruksjon med bruddsteinsgrunnmur og etasjeskiller i trebjelkelag.

Innvendig er bygningen sterkt ombygd. Men rester fra den opprinnelige sovesalen for opptil 30 gutter er i dag å finne på loftet der taket med malt panel og takstoler fremdeles er intakt. Det er denne himlingen som fredes.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

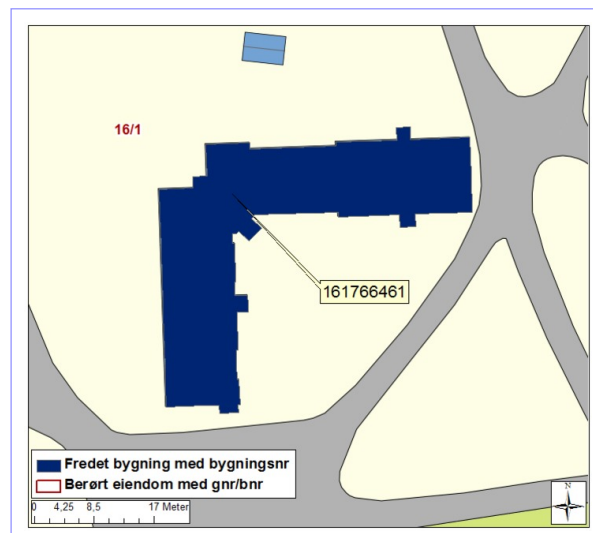
Plantegning 2. etasje. Omfang interiørfredning gjelder himlingen på loftet over den tidligere sovesalen. Omfanget er markert med blå skravur, her illustrert via 2. etasje.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

KIRKE, GYMSAL OG TRIMROM M.M.

Bygningsnr:	161766461
Gnr/bnr:	16/1
Oppført:	1900
AskeladdenID:	174925-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8429 Kompleks 2574

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør. Fredningen inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner m.v. er fredet som del av interiøret.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare bygningen som en kulturhistorisk og arkitektonisk viktig monumentalbygg for Bastøy skolehjem. Sammen med administrasjonsbygningen, dannet kirke og gymsal det sentrale midtpunkt i skolehjemsanlegget da det ble etablert i 1900.

Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.

Begrunnelse: Bygningen er en av de monumentale, formålsbygde skolehjemsbygningene på Bastøy, oppført år 1900 etter mønster fra lignende institusjoner i Tyskland og Frankrike. Sammen med administrasjonsbygget, dannet denne bygningen det sentrale midtpunkt i skolehjemsanlegget da det ble etablert i 1900, og er med på å markere Bastøy sin profil mot fastlandet.

Bygningen er tegnet av arkitekt Christian Fürst i historisk blandingsstil og oppført med en bærende teglsteinskonstruksjon med bruddsteinsgrunnmur og etasjeskiller i trebjelkelag.

Bygningen er kombinert skole, kirke og gymsal med garderobeanlegg. Kirkerommet i 2. etasje over skoleværelsene, var opprinnelig et forsamlingslokale, og ble tatt i bruk som kirke i 1911.

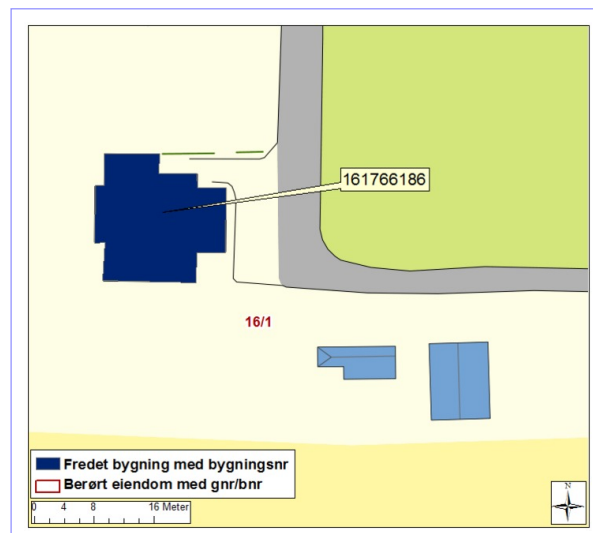
Kirkerommet har interiør i nygotisk stil. I kjelleren lå det opprinnelige bakeriet med to innmurte bakerovner som fremdeles er intakte.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

KULTURHUS

Bygningsnr:	161766186
Gnr/bnr:	16/1
Oppført:	1900
AskeladdenID:	174925-4
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8431 Kompleks 2574

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør. Fredningen inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner, tekniske installasjoner m.v. er fredet som del av interiøret.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare bygningen med sine kulturhistoriske og arkitektoniske verdier som formålsbygd bestyrerbolig til skolehjemsanlegget da det ble etablert i 1900.

Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.

Begrunnelse: Bygningen er en formålsbygget skolehjembygningene på Bastøy, oppført år 1900. Bygningen er en toetasjes trevilla i sveitserstil tegnet av arkitekt Christian Fürst.

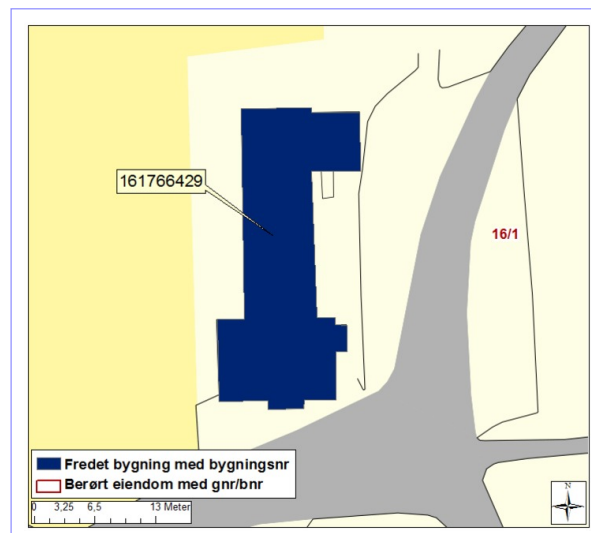
Opprinnelig planløsning er tilnærmet intakt. Bygningen var opprinnelig bestyrerbolig og inneholdt kontor, dagligstue, spisestue, kjøkken, spiskammer, anretning og et mindre "kabinett" i 1. etasje, tre soverom, pikeværelse, to kott, bad, gang og altan i 2. etasje. Den store trappen, veggpanel og de fleste dørene er opprinnelige.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

SOLVANG, VAKTA- OG SYKEAVDELING

Bygningsnr:	161766429
Gnr/bnr:	16/1
Oppført:	1903
AskeladdenID:	174925-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8427 Kompleks 2574

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør og deler av interiøret. Av interiør fredes himlingen på loftet over den tidligere sovesalen.

Fredningen av eksteriør og interiør inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, lister og andre detaljer.

Omfanget av interiørfredning er markert på plantegning.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare "Solvang" med sine kulturhistoriske og arkitektoniske verdier som formålsbygd internat til skolehjemsanlegget da det ble etablert i 1900.

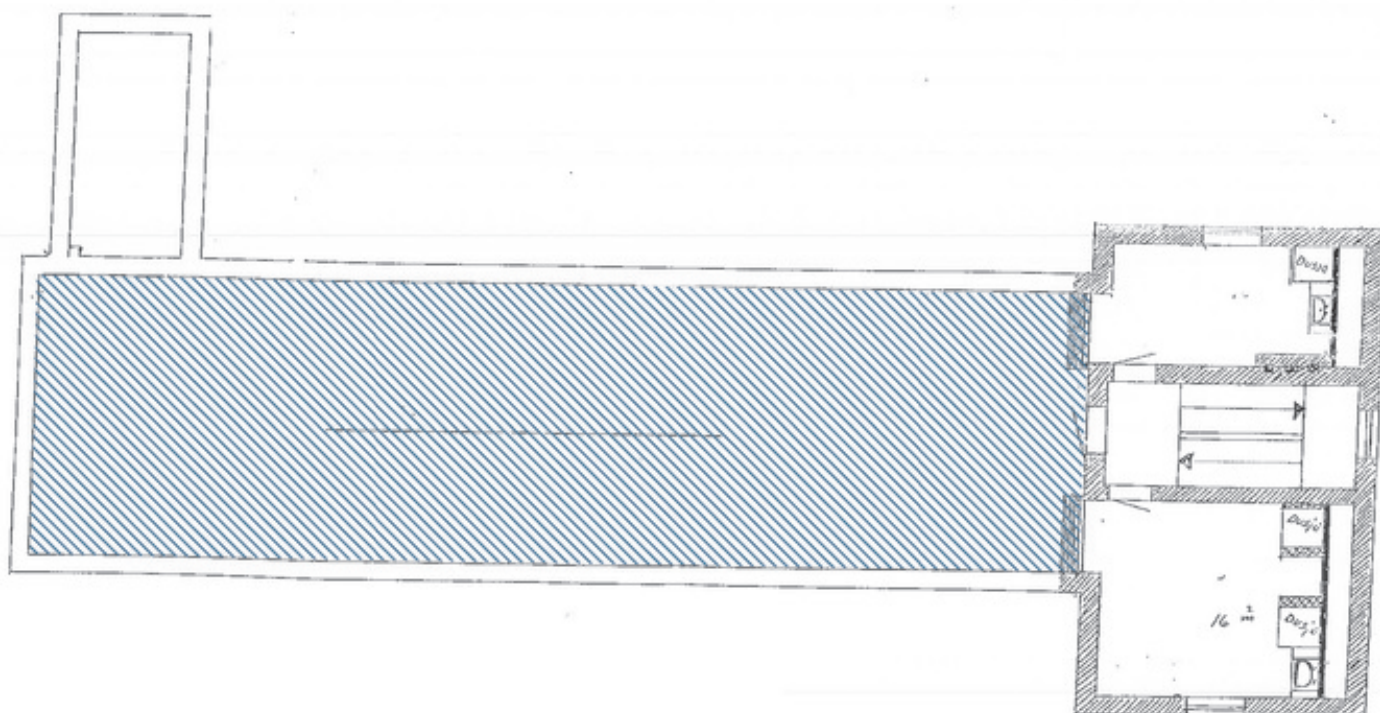
Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.

Begrunnelse: Bygningen er en av tre formålsbygde internatbygninger oppført år 1903 for Bastøy skolehjem. Bygningen er tegnet av arkitekt Christian Fürst i murt sveitserstil og oppført med en bærende teglsteinskonstruksjon med bruddsteinsgrunnmur og etasjeskiller i trebjelkelag.

Innvendig er bygningen sterkt ombygd. Men rester fra den opprinnelige sovesalen for opptil 30 gutter er i dag å finne på loftet der taket med malt panel og takstoler fremdeles er intakt. Det er denne himlingen som fredes.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

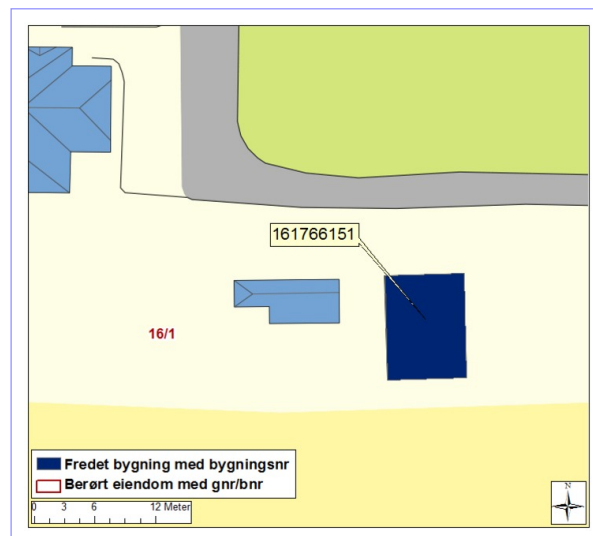
Plantegning loftet. Omfang interiørfredning gjelder himlingen på loftet over den tidligere sovesalen og er markert med blå skravur.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

STABBURET

Bygningsnr:	161766151
Gnr/bnr:	16/1
Oppført:	1900
AskeladdenID:	174925-7
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 13396 Kompleks 2574

Fredning bygning

- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, lister og andre detaljer.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare stabburet med sine kulturhistoriske og arkitektoniske verdier som formålsbygd gårdsbygning til skolehjemmet da det ble etablert i 1900.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
- Begrunnelse:** Stabburet er tegnet av arkitekt Christian Fürst til skolehjemmet på Bastøy og oppført år 1900. Det forteller hvor viktig jordbruksdriften var for skolehjemmet. Bygningsformen er tradisjonell, men detaljeringen er uvanlig med profilert listverk, store vinduer og sideplassert dør. Bygningen er en av de mest autentiske bygningene i anlegget.